

W Zakopanem Marcin Zubek wybiera z synami „podłaźniczkę”. Archiwum rodzinne.

Dawniej w domach góralskich nie było choinek tylko po góralsku zwane podłaźniczki. Podłaźniczki to były same wierzchołki choinek przywieszane do sufitu szpicami w dół i strojone naturalnymi ozdobami: piernikami, ciasteczkami, jabłkami. Jedna podłaźniczka była w domu, a druga w oborze czyli tam, gdzie były zwierzęta. Teraz co chałupa to choinka. Dwa dni przed wigilią mężczyźni z tradycyjnej rodziny idą do lasu po choinkę.

*Na szczęście, na zdrowie, na to Boże Narodzenie,
coby się Wom darzyło, mnożyło,
syćkim dobrze powodziało...*

THE TATRA EAGLE

(Tatrzański Orzeł)

Issued by the Tatra Eagle Press

Co-Editors:

Janina Gromada Kedron

Dr. Thaddeus V. Gromada

Technical Editor:

Henry P. Kedron

Computer Consultants:

Mariusz Bargielski, Joseph Gromada

Contributing Editors:

Maria Pudziś, Kraków

Dr. Anna Gasienica-Byrcyn, Chicago

Address all correspondence to: J. Kedron

31 Madison Ave., Hasbrouck Hts., NJ 07604

Email: jkedron@gmail.com

tgromada@mindspring.com

Tel. (201) 288-3815

Annual subscription rate: \$20 (US); \$25 (outside US)

© 2013 copyright by The Tatra Eagle Press

HONOROWY PATRONAT

Connecticut: DRS. ALICIA & JOHN HARBUT

France: STANISŁAW LASSAK

Illinois: KOŁO 42 BIAŁKA TATRZAŃSKA,

KAZIMIERZ CHLEBEK, ANDRZEJ

CZYSZCZOŃ, STEPHANIE GUZIAK –

BUTERA, TED DABROWSKI, JANINA

GALICA, KLUB CZARNY DUNAJEC #21,

KOŁO PODCZERWONE #83, ANDRZEJ &

MARIA KRZĘTOWSKI, LEOPOLD & ZOFIA

MICHNIAK, DR. BRONISŁAW ORAWIEC,

MICHAEL & CAROLYN RAFACZ, JAN &

ZOFIA SŁODYCZKA, ANDRZEJ &

BRONISŁAWA STĘKAŁA, STANISŁAW &

HALINA URBANIAK, KOŁO #41

WRÓBLÓWKA, ZWIĄZEK PODHALAN

W AMERYCE

New Jersey: REV. A. STEFAN LAS, JAN &

STANISŁAWA MASNY, REV. J. MACIEJ

MELANIUK, MAŁGORZATA STOPKA,

HENRY & KARINA WALENTOWICZ

New York: JAN S. GACEK, CHRISTOPHER P.

JURKIEWICZ, STANISŁAW KOWALCZYK,

WOJCIECH SOSNOWSKI

Pennsylvania: DR. WŁADYSŁAW BOBAK

Poland: KS. JÓZEF URBANIAK

Utah: WALTER WHIPPLE

PATRONAT

Florida: Emily Mysliwiec Zajackowski,

Guam: Kathy Gacek Lampman

Illinois: Franciszek Bobak, Koło 46 Stare Bystre, Anna

Domalik, Janina Duda, Jane Janik Gryzbowski, Nancy

Janik Johnson, John F. Krawiec, Stanisław & Zofia

Kulawiak, Bronisława & Franciszek Łyszczarczyk,

Bogdan Ogórek, Władysław & Helena Pawlikowski,

Józefa Sulański, Anna Ustupka-Chyc, Anna Zalińska,

Jacek & Anna Zeglen, Helena Ziółkowska,

Jan & Anna Żółtek

Michigan: Jan Konopka, Jan Konopka, Jr.

New Jersey: Dr. Richard J. Hunter, Aneta Pieróg-Sudoł,

Catherine Zon, Jerzy Bednarczyk

New York: Antoni & Lusia Chrościelewski, Władzia

Jaworowski, Drs. Hanna & Norman Kelker, Stanisław

Kopeć, Dr. Jerzy & Mrs. Krystyna Świerbutowicz

Nevada: Frank C. Chase

Pennsylvania: Dr. Jan Napoleon Saykiewicz,

Rev. Canon Joseph L. Średziński,

Dr. Maria Święcicka-Ziemianek

Dr. Thaddeus V. Gromada

CHRISTMAS IN TRADITIONAL “GÓRAL” STYLE

It would be difficult to determine positively which of the Polish Christmas customs are exclusively góral in character and which are not. But what can be said with certitude is that it was in Podhale that the górale were best able to preserve their ancient traditions and customs. This can be explained by its remote and inaccessible mountain terrain. Of course, for all Poles, no matter where, Christmas Eve (Wigilia) with its Vigil Supper is the most important climatic event for which preparations were made all during Advent. Christmas Eve day continued to be a day of fasting until the Vigil Supper.

Christmas Eve was a day to be on one's best behavior, especially children were warned not to misbehave. Men had to do something good and honorable like going into the forest and chop down trees for firewood, or hunting for rabbits and deer. Before sunrise they made a point of going into the stable to incense their barn animals with the smoke of specially prepared herbs and greens. The busiest were the *gaździny* (housewives) who in addition to their regular chores had to make feverish preparations for the most important supper of the year which had to include 9 to 11 dishes that represented the produce of the highlander's land, which included cabbage soup with dried peas, *kwaśnica* (sauerkraut soup), potatoes, lima beans, *kluski* (dumplings), *pierogi* with cheese, prunes and sauerkraut, etc. A freshly cut spruce tree would be brought into the home which would be usually decorated by the children with decorations and objects made during Advent adding often cookies, apples and candies. The *górale* had a superstition, which today would be considered sexist. Christmas Eve was a day when they were not very keen on receiving visitors at their home. But if someone per chance would visit them, they prayed it would not be a woman. If a woman was the visitor, it meant bad luck for the entire next year. There was a saying: *Co się robi w Wigilię, to przez cały rok*. (What one does on Christmas Eve will be repeated throughout the next year.) So there was moral pressure on everyone on Christmas Eve in view of the impending birth of Jesus, to be on best behavior.

The following are some customs and practices that seem unique to Polish highlanders at Christmas Eve supper. The table is set in a very special way to commemorate Christ's birth in the

manger; hay is spread over the table top and covered with a linen tablecloth. In the center a depression is formed in which the good housewife pours a handful of oats. On top of that she places a large ceramic bowl from which all members of the family eat. After each course is consumed, the common bowl is carefully examined to see how much of the oats stuck to the bowl. If a good number of oats stuck to the common bowl in which the cabbage soup was served, this signified that the next year would be a very good year for cabbage. Before the Christmas Vigil supper begins the father, head of the family, knocks on the door, praises the Lord as he enters *"Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus"*. (Praise be Jesus Christ.), and then places a branch of spruce (usually with three stems to suggest a cross) and then places it above the door. He then goes to his nearby stable with a similar branch, does the same so that his animals would also be under the protection of the Lord. Upon his return to the head of the table, the famished family kneels and prays, and consumes the wonderful dishes prepared by the mother. After the vigil supper is over, the *"gazda"* (the husbandman) throws silver and gold coins into a bowl of water and then all the members of the family wash their hands in it. It is believed that this practice will make them as durable as the precious coins which never rust. Unmarried young women go outdoors to listen to the barking of the dogs, for it is believed that their future husbands will come from the direction of the bark. If a girl hears the barking of dogs coming from many directions this meant that she would have many suitors. The climax of Christmas Eve is attendance at Midnight Mass, which is called *"pasterka"* (the shepherds' Mass). After the Mass was over, the highlanders rushed to get home first because if they succeeded, it would mean that they would have an early and great harvest.

Christmas Day itself was strictly a family day. Everyone stayed at home; no visiting was done. One either rested or sang carols during the day.

The day after Christmas, St. Stephen's Day, was something else. Now you had a renewal of social activity accompanied by singing, dancing, and other forms of merriment. Young men went on *podłazy* (visitations) – visiting friends and relatives and especially home of desirable young women. As they entered the homes with their pockets filled with oats, they would first throw the grain around the room and then at the people, reciting clever and amusing rhymed greetings. The young visitors were rewarded with food and drink and everyone had a jolly old time. The young women many times offered their boyfriends special feathers to put on their hats, which were worn proudly until New Years Day.

Polish carols have generally lost their regional character and are now national in character. So today one will hear the same carols sung all over Poland. But there are some carols

(continued on page 6)

Syćkiego po krapce...

CHICAGO, ILLINOIS

Marian Bryja uhonorowany przez Kongres Polonii na stan Illinois

Z okazji obchodów październikowego Miesiąca Dziedzictwa Polskiego w Ameryce, Kongres Polonii Amerykańskiej na stan Illinois wybrał siedmiu laureatów swoich dorocznych wyróżnień. W tym roku jednym z laureatów został **Marian Bryja**, wieloletni instruktor kilku zespołów górskich w Chicago, którego wyróżniono za szerzenie kultury polskiej w Ameryce. Za swoją działalność jubilaci zostali uhonorowani podczas uroczystego Bankietu 20 października b.r. w Niles, Illinois w którym uczestniczyło około 400 osób. W części artystycznej Bankietu wystąpił z wiązką piosenek i tańców górskich kierowany przez **Marianą Bryję**, **Joannę Kulą** i **Józefa Walusa** Zespół Pieśni i Tańca „Śleobodni w USA), a wiersz **Jana Żółtka** pt. „Wręczenie Nagrody Dziedzictwa pani Łucji Śliwie (p. Śliwa również była uhonorowana) recytowały bliźniaczki **Teresa** i **Elżbieta Stękała** oraz **Karol Stękała**, dzieci amerykańskie polskiego i górskiego pochodzenia.

Pragniemy również nadmienić, że w gronie członków zarządu KPA na stan Illinois jest **Anna Zalińska**, pełna poświęcenia działaczka, publicystka i fotoreporterka Związku Podhalan w Północnej Ameryce.

1. Bankiet Dziedzictwa Polskiego. W środku: laureat, Marian Bryja; pierwsza z lewej: Anna Zalińska; 2. „Siumni” w Idaho

KETCHUM-HAILEY, IDAHO

Zespół pieśni i tańca „Siumni” wystąpił podczas „redyku” amerykańskiego

Każdego roku w październiku w stanie Idaho odbywa się Festiwal pt. „The Trailing of the Sheep Festival” (redyk jesienny *po nasemu* – powrót z wypasu). W tym festiwalu biorą udział tradycyjnie już od wielu lat górale podhalańscy zrzeszeni w zespole pieśni i tańca „Siumni” z Chicago i okolicy, potomkowie Basków z Idaho i grupa pasterzy z Peru. W tym roku Festiwal odbył się w dniach 10-13 października.

Zespół regionalny „Siumni” działający ponad 10 lat przy Zarządzie Głównym ZPPA założył **Zdzisław Miernicki**. Obecnie kieruje nim **Karolina Walkosz-Strzelec**. Zespół składający się z liczną grupą uzdolnionej młodzieży występuje w wielu imprezach organizowanych przez Zarząd Główny. Jest stałym uczestnikiem Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Na góralską nutę” oraz „Taste of Polonia” i innych.

CHICAGO, ILLINOIS

Wszelchstronną i wielokierunkową działalność prowadzi nadal Związek Podhalan w Ameryce

Chicago, a zwłaszcza dzielnica góralska na „south side” przy Domu Podhalańskim, to centrum wydarzeń związanych z kulturą góralską. Ostatnie miesiące obfitowały w liczne imprezy kulturalne, religijne i rozrywkowe. Najważniejsze z nich to „Festiwal na góralską nutę” (9-10 listopad) – coroczna prezentacja góralskiego ducha obyczaju, sztuki, podhalańskiego tańca, muzyki i śpiewu z udziałem, w dodatku, zespołów reprezentujących różne regiony świata (np. Słowacja, Meksyk, itp.) Nowym dodatkiem festiwalu były „posiady” pod nazwą „Przeżyjmy to jeszcze raz” – wspomnienia o festiwalach z przed 30 laty (8 listopad).

Nowy sztandar ZPPA wykonany i ufundowany przez p. **Bożenę Kowalczyk** został uroczystie poświęcony 6 października przez Ks. Biskupa Andrzeja Wypych podczas Mszy św. w Kościele św. Kamila.

XXIX wybór Królowej Związku Podhalan na rok 2013-2014 **Pauliny Perhon** odbył się 29 września. Wybór oceniony był wg następujących kryteriów: góralskie ubranie w tym uczesanie, zachowanie gwary, umiejętność śpiewu i tańca, sznurowanie kierpcy i wiele innych. Paulina jest studentką na Moraine Valley Community College.

Poza tym odbywały się zebrania organizacyjne, bankiety, zabawy taneczne, Msze św. i za zmarłych członków i „Różaniec ulicami miasta Chicago”. Należy również nadmienić, że pięknie też działa program radiowy Związku Podhalan nadawany ze stacji WPNA 1490. którego można słuchać przez internet na całym świecie: w sobotę od 7-8 wieczorem (prowadzony przez **Helena Studencką**, **Józefa Cikowskiego** i **Wojciecha Dorulę**); w niedzielę od 1:30-3:30 po południu (prowadzony przez **Marię Krzeptowską-Gewont**, **Jana Łaciaka** oraz **Wojciecha Dorulę**). N.B. Radio ZP obchodzi w tym roku 25 lecie istnienia. Gratulujemy!

CHRISTMAS IN TRADITIONAL "GÓRAL" STYLE

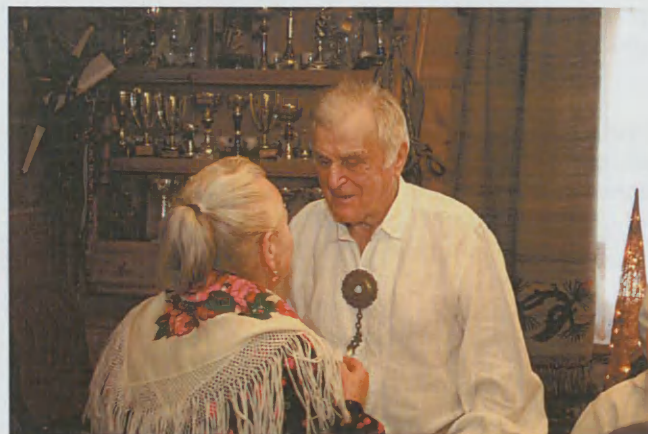
(Continued from page 2)

known as *pastorałki* (shepherds' carols), associated with various folk regions like Podhale. They are old, traditional carols sung in the *gwara góralska* (highlander dialect). The custom of *chodzenie po koledzie* (going about carol singing) is particularly strong among *górale*. It begins immediately – the day after Christmas and continued until January 6, the feast of the Three Kings. Quite a difference from what usually happens in this country. Many Americans seem to be eager to remove their Christmas trees day after Christmas and are no longer interested in hearing and singing carols. But there is much more to the caroling custom in Podhale. The carol singers are usually led by a parade of strangely dressed persona: an angel carrying a long stick with a big cardboard star, King Herod, a devil, death, and a horned animal called a *toruń*. So when the carolers not only sing but present a short nativity play about the slaughter of innocent infants in Bethlehem or some other biblical story connected with the birth of Jesus. So it was not surprising that this holiday entertainment was greatly appreciated with food, drink and coins.

New Years Day was celebrated by the *górale* but to a much lesser degree than Christmas Eve. Visitations (*podlasy*) were made to friends, neighbors and relatives – usually by young men, who composed special humorous rhyming greetings on this occasion, accompanied by folk musicians. For example: *Na szczęście, na zdrowie, na tyn Nowy Rok/Coby sie wom darzyła kapusta I groch.* (Happiness and health for the New Year/May you have a great crop of cabbage and peas.) Dancing, singing and partying followed during the day. The only unusual custom for this day, was the baking of sweetbreads called *nowe latka* (new years), specially made by the housewives for their young children and godchildren.

As a boy growing up in the 1930's and 1940's in Passaic, NJ, a middle sized industrial city known for its woolen textile and rubber industries, Christmas Eve with its vigil supper was something special, sacred and even magical and my sister Janina and I looked forward to it with great anticipations each year. We were children of Polish highlander immigrants who only recently arrived in America from independent Poland in 1926. So it is not surprising that our parents Aniela and Jan Gromada followed the traditional customs and rituals with its taboos as closely as it was possible. And as a boy I took these customs and traditions very seriously and as I grew older, I insisted that they should be followed to a tee. Since it was a tradition to have hay spread under the tablecloth at the vigil supper, I made it my business to find hay in urban Passaic. This was a real challenge since there were no cows around and not many horses and stables in the inner city, where hay could be found. But I somehow managed to find and deliver some clean hay to my mother's delight. My father and I would not get a Christmas tree until Christmas Eve because that was the tradition. By then, there were not many good trees left on First Street in Passaic, but they were cheap. Their appearance could be improved with available evergreen branches. It was my duty also to be on the lookout for the first star to appear, to give the signal to my Mom to begin the vigil supper in accordance with the customs and rituals I described above. There was only one minor change: we did not eat from the common bowl. We had our own individual plates. All I can remember is that the food was always absolutely delicious and plentiful – from the herring, various soups, *pierogi*, stewed fruit and pastry. I could not imagine that there could be anything more delectable than what my Mother prepared for the vigil suppers. The atmosphere that was created by the breaking of the wafer, *opłatek* when each member of the family and sometime an

invited guest extended special greeting to each other, and by the singing of Polish carols, is something I will treasure and never forget. As long as I live, I will endeavor to recreate this feeling and spirit within my family today at Christmas Eve.

Wigilia z rodziną Marcina Zubka w Zakopanem.
Archiwum rodzinne.

OSTROWSKO

500-lecie parafii Ostrowsko

Kończący się rok 2013 był szczególnym czasem dla parafii Ostrowsko, która obchodziła jubileusz 500-lecia. Ta jedna z najstarszych parafii na Podhalu rozprzestrzeniała się niegdyś od samych Gorców aż po granie Tatr, obejmując swym zasięgiem dzisiejsze parafie Brzegi, Bukowina Tatr., Białka Tatr., Groń-Leśnica, Gronków, Ostrowsko i Łopuszna.

W związku z jubileuszem w Ostrowsku odbyło się w ciągu mijającego roku wiele uroczystości kościelnych i świeckich. W styczniu poświęcono nowopowstały sztandar oddziału Związku Podhalań z udziałem kapelanów ZP, delegacji Zarządu Głównego i zaprzyjaźnionych oddziałów. 10 lutego nastąpiła w tutejszym kościele instalacja relikwii bł. Jana Pawła II i jednocześnie ich peregrynacja po wszystkich rodzinach parafii. W tym roku również 50-lecie posługi kapłańskiej świętował nasz ostrowiański rodak ks. prałat Mieczysław Łukaszczyk.

Wiosną powołano parafialny komitet rocznicowy w celu sprawnej organizacji głównych uroczystości, których kulminacją miał być wrześnieowy odpust na cześć patrona parafii św. Michała Archaniola. Pierwszym efektem intensywnej działalności komitetu było zorganizowanie w dniu 18 sierpnia w tutejszej remizie wykładu z prezentacją multimedialną poprowadzonego przez **prof. Monikę Waksmundzką-Hajnos**: „Ostrowsko, a słynni naukowcy: Stefan Banach i Andrzej Waksmundzki”. Te dwie wybitne postacie polskiej nauki sprawiły, że o tej niewielkiej wsi wspomina się w encyklopediach na całym świecie. Początkiem września mieszkańcy bawili się na zabawie i Festynie 500-lecia z udziałem grupy „InoRos”, zespołów „Honaj” i „Jaferniocek”, mistrza Polski Jacka Jarzabka i chóru „Echo Gorczańskie”.

500-letnia historia ostrowiańskiej parafii została uwieczniona w książce napisanej przez ks. Mieczysława Łukaszczyka. 22 września na miejscowej scenie plenerowej, a dwa dni później w Nowym Targu prezentował on swoje nowe dzieło pt. „**500 lat parafii św. Michała Archaniola w Ostrowsku**”. W promocjach towarzyszyły mu spektakle zespołu „Jaferniocek”.

Zwieńczenie jubileuszowych uroczystości był odpust parafialny w dzień św. Michała z udziałem **kardynała Stanisława Dziwisza**, poprzedzony kilkudniowymi misjami świętymi. W

dzień odpustu poświęcono przykościelny obelisk z tablicą pamiątkową. Dostojny gość został przewieziony do kościoła od granicy wsi powozem w towarzystwie muzyki góralskiej i banderii konnej pozdrawiając tłumy mieszkańców zgromadzonych na ulicach. Na uroczystą Mszę Św. sprawowaną przez kilkunastu kapłanów stawiły się delegacje OSP, oddziałów Związku Podhalań z okolicznych miejscowości i Ameryki, przedstawiciele władz lokalnych, spora grupa gości oraz mieszkańcy parafii Ostrowsko, zarówno tej w granicach obecnych, jak i przeszłych.

Jubileusz był wyjątkowym wydarzeniem w dziejach Ostrowska. Na pamiątkę wmurowano obok kościoła kapsułę czasu z przedmiotami związanymi z rocznicą. W ten sposób parafia poprzez pierwszego XVI-wiecznego proboszcza Stanisława, aż po dzisiejszych księży – **proboszcza seniora Stanisława Barcika i obecnego proboszcza Jana Jakubca** – rozpoczęła kolejne 500 lat działalności.

Łukasz Gromada

Jak to było dawniej w wigilię Bożego Narodzenia

(Wspomnienie Wandy Czubernatowej)

W wigilię Bożego Narodzenia trzeba było czekać do pierwszej gwiazdki. A jeszcze babki i ciotki powiadały małym, że jak cały dzień nie będą nic jeść, to zobaczą na niebie złote ciele. Razem z pierwszą gwiazdką. Wyglądały małolaty, spozierały na niebo, głód już przeszedł w ośpienie, żeby jeszcze to złote ciele wylazło zza czarnych chmur, albo zza Babiej Góry, ale gdzie tam! Czasem z głodu można było zobaczyć nie tylko złote ciele, ale całą stajnię bydełka niebieskiego!

Wigilia była postna. Teraz pono nie musi być? Było wtedy mnóstwo potraw jałowych albo maszczonych olejem lnianym. Najlepszą okrasę i smak stanowiły grzyby wszelkiego rodzaju: kiszone rydze i suszone prawdziwki. Innych grzybów raczej się nie suszyło, prawdziwków było w bród. Pyszne dania z grzybów i kapusty do dziś cieszą nasze zamerykanizowane góralskie podniebienia. Góralskie brzuchy nie uznawały ryb.

Nigdy na wigilię nie smażyliśmy ani pstrągów, choć było ich w potokach zatrzęsienie, ani żadnych karpi tym bardziej. Dopiero po II wojnie światowej, kiedy zmieniły się obyczaje, (...), a ryby gadami!

Boże Narodzenie świętowano spokojnie, ubierano podłazniczke, były jabłka, orzechy, mięso i babki różnego rodzaju. (...)

„Góralskie jadlo”

Gody na Skalnym Podhalu

(Wspomnienie Franciszka Łojasa-Kośli)

Z nastaniem pierwszej gwiazdy zajmowano miejsce na ławach po obu stronach stołu okrytego sianem i białym lnianym obrusem. Zasiadano do wspólnego posiłku z jednej misy jedząc. Wigilijna wieczerza poprzedzona była łamaniem się opłatkiem, rozpoczynanym od najstarszego współbiesiadnika. Każdy uprzednio tarzał opłatek w miodzie lub zacierał przetopionego cukru, dzieląc się nim z bliskimi. W tym czasie przylepiano opłatek na oknie. Jeżeli opłatek przetrwał przez noc do rana, oznaczać to miało, że jego właściciel dożyje do przyszłej Wigilii.

Przy stole starano się zostawić wolne miejsce dla zmarłego członka rodziny, ponieważ powszechnie uważano, iż duch jego raczy przybyć i dołączyć do uroczystej wieczerzy. Wcześniej gospodarz podkładał pod stół siekiere, na której biesiadnicy, podczas trwania posiłku, trzymali nogi, aby byli ostrzy jak ta siekiera i dawali sobie w życiu rady. Niekiedy otwierano drzwi na ościern, zapraszając wilka z lasu mówiąc: Podż wilku ku mlycku. Pamiętano również o dziadach wędrownych, dając im ciepłą strawę i przyodziewek.

„Rodowe dziedzictwo”

ZAKOPANE

Odnowienie kontaktów z Zakopiańskim Oddziałem Związku Podhalan

Przez wiele lat swojego 66-letniego istnienia „Tatrzański Orzeł” był praktycznie jedynym na świecie pismem, które podtrzymywało i rozwijało zrozumienie dla pięknej kultury podhalańskiej w Ameryce jak i w Polsce. Dawna współpraca w Polsce z osobami jak **Włodzimierz Wnuk**, **dr Wincenty Galica**, **Stanisław Gąsienica-Sieczka** **Zdzisław Walczak**, **Walenty Obrochta**, itp. była prawdziwą przyjemnością pomimo, że trudne były te czasy... „Orzeł” często wtedy dolatywał do Polski nieoficjalnie różnymi, czasem wręcz dziwnymi sposobami. Niestety nowe czasy nastały i kontakty „troseckie” się urwały...

Niezmiernie miło nam donieść, że kilka miesięcy temu udało nam się odnowić nasze dawne bliskie kontakty z Zakopiańskim Oddziałem Związku Podhalan, a dokładnie z **Prezesem Marcinem Zubkiem**. Wydaje się, że Marcin Zubek, to osoba pomysłowa, pełen energii i zaangażowania, która wraz z swoim obecnym zarządem zarządza skutecznie tym Oddziałem. Chcemy z nimi wspólnie pracować.

Dziesięcioosobowy Zarząd pod przewodnictwem prezesa Marcina Zubka, (pisze **Anna Karpiel-Semberecka w Podhalańskim Serwisie Informacyjnym „Watra”**) wyłonił wśród swoich członków dwóch wiceprezesów, którymi zostali **dr Małgorzata Wonuczka-Wnuk** i **Krzysztof Król Łęgowski**. Funkcję sekretarza objęła **Marta Walczak-Stasiowska**, skarbnika – **Andrzej Skupień**, natomiast rzecznikiem prasowym zakopiańskiego Oddziału została **Bożena Gąsienica**.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku pragniemy przekazać najserdeczniejsze życzenia Prezesowi, całemu zarządowi oraz wszystkim członkom Zakopiańskiego Oddziału Związku Podhalan następującymi słowami: (Życzenia do Redakcji „Tatrzańskiego Orła” z dnia 20 11 1985 z podpisami: **Jerzy Ustupski**, **Wincenty Galica**, **Janina Trzebunia**, **Józef Staszal**, **J. Zatloka**, **Jan Zązel**, **Andrzej Kudasik**, **Stanisław Krupa**.)

Podług starodawnego zwyczaju, na te Godnie Święta łomiemy się z Wami opłatkiem – życzymy: szczęścia, zdrowia i powodzenia w każdej robocie, aby Nowy Rok przyniósł piękne dni i połączył syćkik Górol w jednym wielkim Rodzine i aby w tej Rodzinie kwitły: zgoda, miłość i gazdowski starunek o podhalańskie sprawy. Co dej Boże, hej...

Janina Gromada Kedroń

W redakcji „TO” Janina Gromada Kedroń i Włodzimierz Wnuk, 1962 (Archiwum „Tatrzańskiego Orła”)

Przepowiednie:

Na św. Andrzeja mróz, wyciąg sonki, schowaj wóz.

Św. Łuca dnia przruca.

Jaki Nowy Rok, taki cały rok.

Św. Walenty odmroził pięty.

Symek Judy zganio bydło do budy.

Od św. Grzegorza idom lody do morza.

Św. Maciej zime traci, abo jom bogaci.

Na św. Barbarę błoto, będzie zima jak złoto.

Po św. Michale można paść i po powale.

Kieło przed św. Wojciechem grzmot zalega, telo po św. Wojciechu śniegu.

Św. Barbara po lodzie, Boże Narodzenie po wodzie.

Św. Morcin przyjeżdżo na białym koniu.

Przed Scepanem kozdy panem.

Luty, obuj dobre buty.

Na św. Toma siedź chłopie w domu.

Na pogodę:

Wrony ogonem do południa – na śnieg.

Miesiąc w kole – na zmianę.

Wrony krzykliwe – na kurniawe.

Wrony w kłębbie – na zime.

Hmury pierzaste – na śnieg.

Kot w sabaśniku – na mrozy.

Miesiąc rozkami do góry – na pogodę.

Mgła idzie do góry – na pogodę.

Wiater od Śpisa – na ziomb.

„Rodowe dziedzictwo”, Franciszek Łojas-Kośla

„Smutkiem się żyć nie oplaci...”

Sabała

Jegomość do Wojtki:

Wojtek, czemu się nie zynis? Przecież już masz więcej jak 40 років?

Wojtek: (nieostrzyżony i nieogolony) Eee Jegomość... Joby to-ta, żeby to-ta, ale to-ta...

Góral do lekarza:

Lekarz: Jak z apetytem?

Góral: Jem jak wilk.

Lekarz: A jak ze spaniem?

Góral: Śpiem jak niedźwiedź.

Lekarz: Tu pocięcie tu przyśli? Wy powinniście się udać do weterynarza.

Skarzył się ociec: przespało się mi dziewce i kieby to choć z ciekim, ale z ceprem...

Pyto się jeden drugiego:

- Byliście Kubie na weselu?
- Był.
- I jakież było to wesele?
- Ze dyć takie ta... jedynio było dość, ino nukacki nie było.

Hipoteka Marysi Bąkli

Pewnego razu Wójt z Maruszyny wraca do domu z miasta gdzie był w sprawach urzędowych. Spotyka go na drodze sąsiad. Taką zaczynają rozmowę:

- E skądzeto panie wójcie?
- E dyć z miasta.
- E coście tam robili?
- E dyć opatrzowołek hipotykę Marysi Bąkli.
- E jakazeta mo?
- E skoda godać. Niema na co nawet patrzeć, strasznie zapaskudzona...